

hurtig som muligt, og at Sagen overgives til nærmere Bøvelse i et Udvalg, og jeg skal derfor, i alt Fald foreløbig, indstrænge mig hertil.

Scharling: Uagtet det jo meget vel kan være Tilfældet, at det ærede Thing i sin Helhed deler den ærede sidste Talers Ønske om, at denne Behandling bliver kort og snart kan blive sluttet, ser jeg mig dog nødsaget til at udbede mig det ærede Things Opmærksomhed for nogle almindelige Betragtninger, som jeg vil gjøre gjældende overfor det foreliggende Lovforslag. Jeg føler mig saa meget mere opfordret dertil, som jeg paa den ene Side i adskillige væsentlige Punkter kan slutte mig til de Anskuelser, som ere blevene gjorte gjældende i Landstthinget, uden at jeg dog derfor i det Hele taget kan give det Lovforslag, som er blevet et Udtryk herfor, min Tilslutning, og paa den anden Side var Medlem af det Udvalg, som dette Thing nedfattede i Fjor, men ikke saae mig i Stand til at faae de Punkter, som jeg anfaa for de vigtigste, saaledes anerkjendte og gjenkjenner, som jeg kunde ønske. Jeg saae mig derfor nødsaget til af Hensyn til den da foreliggende Stilling at gjøre forskjellige Indrømmelser, med Hensyn til hvilke jeg imidlertid i Betænkningen tog det udtrykkelige Forbehold, at de kun vare gjældende overfor det da foreliggende Lovforslag, saa at jeg nu anser mig for at staa fuldstændig fri overfor det nu foreliggende og i væsentlige Punkter meget forskellige Lovforslag. De Hovedpunkter, hvori jeg deler Landstthingets Opfattelse, navnlig saaledes som den er kommen til Orde i Udvalgets Betænkning, ere for det Første det, at Jernbanerne som et offentligt Samfærdselsmiddel i det Væsentlige bør antages at være et offentligt Samfundsanliggende, en Anskuelse, som jo ogsaa fandt en i alt Fald delvis Anerkjendelse i dette Things Udvalgsbetænkning i Fjor. Jeg nærer den Overbevisning, at det ikke er rigtigt at give Koncession paa Anlægget af et saadant offentligt Samfærdselsmiddel til Private, og jeg haaber, at denne Anskuelse ligesom i det andet Thing ogsaa efterhaanden maa trænge saaledes igennem her, at det i alt Fald bliver rene Undtagelsestilfælde, naar man skrider til at benytte denne efter min Mening lidet heldige Vej. Det andet Punkt, hvori det har glædet mig i Landstthingsudvalgets Betænkning at finde Tilslutning til en Anskuelse, som jeg oftere har foreslået, er det, at der, ligesom det tidligere har været Tilfældet med Hensyn til Landeveiene, bør sondres mellem Statsbaner og Kommunalbaner eller Amtsbaner. Jeg indrømmer gjerne, at det i enkelte Tilfælde kan være vanskeligt at drage en saadan Grændse med den fornødne Skarphed paa rette Sted, men denne Vanskelighed var selvfølgelig ogsaa tilstede i sin Tid overfor Landeveiene, og desuagtet saae man sig i Stand til at gennemføre Afskillelsen. Det vil

ogsaa ses, at naar man anerkjender, at der overfor de egentlige lokale Baner, selv om man henlægger dem til Amtskommunerne, og de saaledes blive Kommunalbaner, kan blive Tale om Tilslutning fra Statens Side, saa vil der ogsaa være Mulighed for uden stor Vanskelighed at komme ud over de mellemliggende Tilfælde, hvor det kunde være tvivlsomt, paa hvilket Punkt Grændsen rettest burde drages, og om de paagjældende Baner rettest burde betegnes som Lokalbaner eller som Statsbaner. Det tredje Punkt, hvori jeg ganske kan slutte mig til de i Landstthingets Udvalgsbetænkning fremsatte Anskuelser, er det, at der bør sondres mellem Veianlæg, og hvad man kunde kalde Driftsanlæg, at kun det Sidste er en egentlig industriel Entreprise, og at det derfor vil være rigtigst at følge en forskjellig Fremgangsmaade overfor disse to Dele af Anlægget. Jeg tror, at det egentlige Veianlæg rigtigst bør betragtes fra det samme Synspunkt, som blev gjort gjældende ved Anlægget af de tidligere Landeveie, en Betragtning, der jo for allerede en 25 Aar siden blev gjort gjældende i dette Thing af Tscherning —, medens derimod Alt hvad der vedrører Driftsanlægget i sin Helhed, maa betragtes som en industriel Entreprise, der som saadan maa kunne betale sig, det vil sige, ikke blot dække Udgifterne ved Driften, men tillige kunne forrente den til selve Driftsanlægget medgaaede Kapital. Landstthinget har nu gennemført denne Anskuelse paa den Maade, at det i det Væsentlige skulde være Kommunerne selv, som udførte eller bekostede det, som jeg vil kalde Veianlægget, medens det derimod blev Statens Sag at udføre Driftsanlægget og overtage dette i sin Helhed. Medens jeg saaledes i disse tre Hovedpunkter kan erklære mig enig i de Anskuelser, som ere komne frem i det andet Thing, kan jeg derimod ikke erklære mig ganske enig i den Maade, hvorpaa disse Anskuelser ere bragte til Anvendelse i det foreliggende Lovforslag. Jeg kan for det Første ikke se, at Grændsen mellem Statsbaner og Kommunalbaner er bleven dragen paa en fuldstændig rigtig Maade — i alt Fald kan jeg for mit Vedkommende ikke anerkjende den Grændse, der er bleven dragen, for den rette —, og for det Andet kan jeg heller ikke ganske slutte mig til den Maade, hvorpaa den bestemte Sondring mellem Udførelsen af Veianlægget og Driftsanlægget er bleven gennemført. Endvidere tror jeg heller ikke — men det skal jeg ikke opholde mig her længe ved —, at den Bestemmelse, som er truffen med Hensyn til Udredelsen af Expropriationsomkostningerne, er heldig. Jeg vilde i alt Fald ikke anse det for saa særdeles ønskeligt, om man fortsatte disse Udredelser efter Loven af 26de Mai 1868 i en ubegrændset lang Fremtid, men jeg vilde anse det for heldigere, om man kom til en Afslutning af dette Mellemliggende og altsaa ordnede Expropriationsgodtgjørelserne paa et andet Grundlag for Fremtiden. — Jeg skal tillade